

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Oponent práce

Autor/ka práce: Lucie Mazourová

Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Název práce: Záznamy z četby na 1. stupni ZŠ: akční výzkum

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jiří Štípek, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice – př. v Diskuzi a Závěru.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP
--	---	---	---	---	----

Kritérium					
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Předložená diplomová práce se zabývá záznamy z četby, resp. možnostmi jejich využití v hodinách českého jazyka a literatury při realizaci čtenářských lekcí. Bohužel, nikde v textu není formulován hlavní cíl celé práce, ani problém, který hodlá řešit. Není proto hned zřejmé, k čemu práce přesně směřuje a proč.

Poznámky k teoretické části

Hlavním cílem teoretické části (který je formulován pouze v abstraktu) je „vymezit základní pojmy, které souvisí s tématem, tj. čtenářská gramotnost, rozvoj čtenářství, motivace ke čtení, čtenářský deník, povinná četba a záznamy z četby“.

Autorka v teoretické části vymezuje všechny podstatné pojmy, zabývá se faktory a podmínkami rozvoje čtenářství, resp. čtenářské gramotnosti, a vhodně příslušné pasáže doplňuje možnostmi, přístupy a prostředky k jejich rozvoji v podmínkách základní školy.

Z hlediska struktury teoretické části by stálo za úvahu lépe promyslet provázanost kapitol, které se týkají čtenářství a čtenářské gramotnosti. V části týkající se čtenářství (kap. 1) sama autorka uvádí: „Pojem čtenářství je ale velmi složitým pojmem, lépe nám pomůže tuto problematiku pochopit čtenářská gramotnost, kterou se zabýváme v druhé kapitole.“

Problematicky v teoretické části působí některé překlady z cizojazyčných zdrojů. Např. definice motivace ke čtení dle Gambrella (str. 28) uvádí, že motivaci ke čtení lze definovat jako „pravděpodobnost zapojení do čtení nebo výběr číst“. Dalším příkladem jsou pak překlady sedmi pravidel (opět dle Gambrella), jak správně žáky motivovat ke čtení (konkrétně pravidla 1, 6 a zejm. 7).

Poznámky k praktické části

V praktické části autorka formuluje cíle, kterých hodlá dosáhnout a navazuje na ně výzkumnými otázkami. Cíle i otázky jsou formulovány srozumitelně a jsou provázány. K naplnění cílů, resp. zodpovězení výzkumných otázek volí autorka akční výzkum. Lze konstatovat, že se autorka v zásadě drží základních kroků (str. 37) dle Sagora (Sagor, 1992), ale není zcela jasné, jak se reflexe určité lekce promítla do plánování lekce následující.

Navržené lekce lze hodnotit jako promyšlené, zajímavé, pro žáky přínosné a z hlediska stanovených cílů adekvátní. K tomuto závěru však oponent došel až po poměrně náročné práci, která zahrnovala jak prostudování „příprav na hodiny“ (kap. 7.1), příloh (prezentace, prac. listy atd.), tak zejména částí „Reflexe odučené hodiny (autoevaluace)“.

Popis lekcí ve formě „příprav na hodinu“ je totiž velmi stručný, není vždy zcela jasné, kdy je např. využit pracovní list nebo prezentace a zcela absentují metodické poznámky. O tom, jak má vlastně hodina probíhat, si lze udělat představu až po přečtení „Reflexe odučené hodiny (autoevaluace)“. Záměr autorky, který formuluje na str. 42 („Do následujících podkapitol jsem vložila přípravy, ze kterých mohou čerpat i učitelé z praxe.“), tak bude velmi obtížné naplnit.

Celkové hodnocení

Přes výše uvedené nedostatky považuje oponent předloženou práci za zajímavou a přínosnou (především pro žáky třídy, kde byla realizována výuka). Koncepce „lekci“, výběr knih, zvolené záznamy z četby a vytvořené pracovní listy lze hodnotit velmi pozitivně. Za zmínku též stojí, že autorka realizovala své „lekce“ ve třídě, která dosud s podobně vedenými hodinami neměla žádnou zkušenost, a přesto se jí podařilo dosáhnout zajímavých výsledků.

D. Otázky k obhajobě

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a všechny dokumenty, na které systémy Theses.cz a Turnitin poukazují, jsou řádně citovány.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 7. května 2024

Podpis
PhDr. Jiří Štípek, Ph.D.